

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-262/15

**Priština
25. april 2018.**

U postupku:

G.B.

žalilja

protiv:

Sh. E.

tužena

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova u sastavu: Beshir Islami, predsednik veća, Krassimir Mazgalov i Ragip Namani, članovi veća, postupajući po žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/263/2014 od 21. oktobra 2014. (spisi predmeta zavedeni u KAI pod brojem KPA06714), nakon zasedanja održanog dana 25. aprila 2018, donosi sledeće:

PRESUDA

1. Odbija se kao neosnovana žalba koju je podnela G. B. na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/263/2014 od 21. oktobra 2014, a u delu koji se tiče zahteva KPA06714.
2. Poništava se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/263/2014 od 21. oktobra 2014, a u delu koji se tiče zahteva KPA06714.
3. Shodno članu 198.1 Zakona br. 03/L006 o parničnom postupku, zahtev pod brojem KPA06714 koji je podnela G.B. se odbacuje zbog nenadležnosti KIZK.

Istorijat postupka i činjenično stanje

1. Dana 26. februara 2007, G. B. (u daljem tekstu: žalilja), podnela je zahtev Kosovskoj agenciji za imovinu (u daljem tekstu: KAI) tražeći priznavanje prava na korišćenje i restituciju dvosobnog stana u Lipljanu, ul. Velizar Aksić br. 12, četvrti sprat, površine 67,80 m² (u daljem tekstu: predmetna imovina). Prema žalilji, do gubitka imovine je došlo dana 12. juna 1999, a zbog okolnosti na Kosovu iz 1998/1999.
2. U prilog zahtevu, žalilja je dostavila KAI sledeću dokumentaciju:
 - presuda br. GZ.br.99/95 od 24. februara 1995, kojom je Okružni sud potvrdio presudu prvostepenog suda, a tuženom po imenu I. E. je naloženo da izađe iz predmetne imovine. Podnosilac zahteva je bila fabrika „Stanoje Aksić“, u svojstvu nosioca prava nad stanom;
 - rešenje br. 232 o dodeljivanju na privremeno korišćenje od 17. maja 1995, kojim je predmetna imovina data žalilji na privremeno korišćenje od strane Upravnog odbora fabrike „Stanoje Aksić“ iz Lipljana;
 - zapisnik od 3. juna 1995, kojim je nosilac prava dodeljivanja (NPD) izbacio I. E. i predao predmetnu imovinu žalilji u državinu;
 - račun za električnu energiju br. 041324 od 25. (*mesec i godina nečitki*) koji potvrđuje delimičnu uplatu za električnu energiju za period 1999-2001, a na ime žalilje.
3. Dana 6. avgusta 2007, Izvršni sekretarijat KAI je identifikovao predmetnu imovinu i utvrđeno je da je imovinu zauzela Sh. E.(u daljem tekstu: tužena). Ona je potpisala obaveštenje o učešću i navela da ima imovinska prava nad predmetnom imovinom. Tvrdi da je nosilac imovinskog prava koje je stekla po osnovu toga što je njen suprug bio zaposlen kod NPD. Predmetna imovina im je data na trajno korišćenje 1979. i koristili su je do 1995.
4. U prilog tome, tužena je dostavila sledeću dokumentaciju:
 - rešenje br. 1545 od 10. septembra 1979. iz Fabrike za proizvodnju papira i ambalaže „Stanoje Aksić“ iz Lipljana, a kojim je radnički savet navedene fabrike dodelio predmetnu imovinu I. E. na korišćenje kao tehničkom direktoru;
 - ugovor o korišćenju br. 1186 od 20. decembra 1979, zaključen između Javnog stambenog preduzeća i I. E.;

- izjava direktora NPD od 10. februara 2001, kojom se potvrđuje da je predmetna imovina data I. E, suprugu tužene, na trajno korišćenje sa pravom da istu privatizuje;
 - izvod iz matične knjige venčanih br. 31/78 od 1. avgusta 2001, u kome stoji da je tužena supruga I. E.;
 - presuda C.br. 116/03 od 12. maja 2003, kojom je I. E. dobio pravo na korišćenje i pravo svojine nad predmetnom imovinom.
5. Prema izveštaju o verifikaciji Izvršenog sekretarijata KAI, rešenje br. 232 od 17. maja 1995, po osnovu koga žalilja podnosi zahtev, nije pozitivno verifikovano.
 6. Dana 21. oktobra 2014, Komisija za imovinske zahteve Kosova je u odluci KPCC/D/R/263/2014 odbila zahtev, uz obrazloženje u stavu 29 da podnosilac zahteva zasniva svoje pravo na privremenom smeštaju u predmetnoj imovini, shodno Administrativnom uputstvu iz 1995. Ni podnosilac zahteva ni Izvršeni sekretarijat po službenoj dužnosti nisu uspjeli da pribave dokaze da je pravo na privremeno korišćenje obnovljeno ili produženo od strane nadležnih institucija.
 7. Odluka je uručena žalilji dana 29. januara 2015. Dana 27. februara 2015, žalilja je podnela žalbu Vrhovnom sudu.
 8. Tužena je primila žalbu dana 4. decembra 2015. Dana 29. decembra 2015, podnela je odgovor na žalbu, a u zakonski predviđenom roku od 30 dana.

Navodi žalilje

9. Žalilja navodi da odluka KIZK sadrži bitne povrede materijalnog i procesnog prava i da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno.
10. Prema žalilji, ona je nosilac imovinskog prava nad predmetnom imovinom jer je u predmetnoj imovini stanovala od 1995. do juna 1999, i zbog opšte poznatih okolnosti je bila primorana da napusti stan i da ode sa Kosova. Žalilja navodi da nikada nije potraživala imovinsko pravo nad predmetnom imovinom, već samo pravo na korišćenje i da je planirala da otkupi predmetnu imovinu.
11. Na kraju, žalilja traži od Vrhovnog suda da usvoji njenu žalbu, da poništi odluku KIZK i da joj prizna pravo na korišćenje predmetnog stana.

Navodi tužene

12. Tužena uglavnom ponavlja navode iz prvostepenog postupka pred KIZK i osporava navode žalilje kao nepotkrepljene, navodeći da nakon protivzakonitog otpuštanja njenog supruga sa posla, žalilja je uzurpirala stan koji je prethodno dodeljen suprugu tužene godine 1979, a od strane Fabrike za proizvodnju papira i ambalaže „Stanoje Aksić“. Predlaže sudu da odbije kao neosnovanu žalbu koju je podnela žalilja, a da potvrdi osporenu odluku KIZK.

Pravno obrazloženje

13. Žalba je podneta u roku od 30 dana, kao što je predviđeno članom 12.1 Zakona br. 03/L-079 i prihvatljiva je.

Meritum žalbe

14. Nakon razmatranja spisa predmeta, osporene odluke i žalbenih navoda, shodno članu 194 ZPP, Vrhovni sud je utvrdio da odluka KIZK treba da bude poništena, ne po osnovu merituma žalbe koja je odbijena kao neosnovana, već po službenoj dužnosti, a zbog toga što zahtev ne potpada pod nadležnost KIZK.
15. Iz sadržaja odluke KIZK, žalbenih navoda, kao i iz drugih podnesaka iz spisa predmeta, nema sumnje da predmetna imovina nije privatna imovina, već društvena imovina u vlasništvu Fabrike za proizvodnju papira i ambalaže „Stanoje Aksić“ iz Lipljana. U svojoj žalbi žalilja nije ni navela ni podnela dokumente da dokaže da je predmetna imovina privatizovana. Tražila je restituciju i priznavanje prava na korišćenje stana.
16. KIZK je svojom odlukom odbila zahtev koji je podnela žalilja uz obrazloženje da nije podnela rešenje kojim bi dokazala da je došlo do obnavljanja ili produženja privremenog rešenja o korišćenju stana koji joj je dodeljen na korišćenje u privremenom rešenju.
17. Iz navedenih činjenica proizilazi da se navodno pravo na korišćenje predmetne imovine ne odnosi na privatnu imovinu, kao što je predviđeno članom 3.1 Zakona br. 03/L-079. Shodno istom članu, KIZK ima nadležnost da rešava zahteve koji se tiču imovinskih prava nad privatnom nepokretnom imovinom i zahteve koji se odnose na korišćenje privatne nepokretne imovine.
18. Pored toga, shodno članu 2.1 Administrativnog uputstva UNMIK-a 2007/5 o sprovođenju Uredbe UNMIK-a 2006/50 o rešavanju zahteva koji se odnose na privatnu nepokretnu imovinu, uključujući i poljoprivrednu i komercijalnu imovinu, kao što je izmenjeno i dopunjeno Zakonom br. 03/L-079, u daljem tekstu: Administrativno uputstvo (AU), „svako lice koje je imalo pravo vlasništva, zakonito pravo posedovanja ili bilo koje drugo zakonito pravo na korišćenje privatne nepokretne imovine uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu, a koje u vreme podnošenja imovinskog zahteva nije u mogućnosti da uživa svoje imovinsko pravo usled okolnosti direktno vezanih za, ili nastalih kao posledica oružanog sukoba koji se dogodio između 27. februara 1998. i 20. juna 1999. godine, ima pravo na povrat imovine u smislu nosioca imovinskog prava i prava na istu.
19. Shodno tome, odluka KIZK nije potkrepljena i poništava se po službenoj dužnosti jer predmet ne potpada pod nadležnost KIZK. KIZK nije trebalo da donosi odluku po meritumu zahteva, već da isti odbaci, a shodno članu 11.4 (a) Zakona br. 03/L-079. S obzirom da KIZK nije tako postupila, već poništava osporenu odluku po službenoj dužnosti, a zahtev se odbacuje (argument iz člana 198.1 Zakona o parničnom postupku), koji se primenjuje *mutatis mutandis* na postupke pred žalbenim većem Vrhovnog suda, shodno članu 12.2 Zakona br. 03/L-079.

20. Ova presuda ne krši prava podnosioca zahteva ili trenutnog nosioca prava nad predmetnom imovinom, niti predstavlja prepreku za pokretanje postupka pred nadležnim organom ili sudom ukoliko strane u postupku smatraju da je to neophodno.
21. Shodno navedenom i shodno članu 12.2 Zakona br. 03/L-079, kao i članu 198.1 Zakona o parničnom postupku, sud je odlučio kao što stoji u izreci presude.

Pravna pouka

Shodno članu 13.6 Zakona br. 03/L-079, ova presuda je pravosnažna i izvršiva i ne može da se ospori redovnim ili vanrednim pravnim lekovima.

Beshir Islami, predsednik veća

Krassimir Mazgalov, sudija EULEX-a

Ragip Namani, sudija

Bjorn Olof Brautigam, zapisničar EULEX-a